

VNK007:00/2011

9.8.2011

VNK/892/05/2011

Jakelussa mainitut

Asia

HALLITUSOHJELMAN TEHOKAS TOIMEENPANO JA SEURANTA 2011–2015

Valtioneuvoston kanslia ohjeistaa tällä kirjeellä vaalikauden 2011–2015 hallitusohjelman seurantamenettelyyn. Seurannalla tehostetaan hallitusohjelman toimeenpanoa ja varmistetaan tarvittava poikkihallinnollinen yhteistyö. Kaikki hallitusohjelman ohjelmakohdat ovat seurannan kohteena. Hallituksen erityispanostuksen ja -seurannan kohteiksi nostetaan strategisesti keskeisimmät laajat politiikkakokonaisuudet, jotka määritellään **hallitusohjelman strategisessa toimeenpanosuunnitelmassa**.

Kirjeen mukaiset yleiset menettelytavat koskevat koko hallituskautta. Vuoden 2011 osalta ohje täsmentää yksityiskohtaisemmin ministeriöiltä pyydettyvät tiedot hallitusohjelmaa täsmentävän hallitusohjelman strategisen toimeenpanosuunnitelman laatimiseen.

1 Seurannan periaatteet

Hallitus on vahvistanut hallitusohjelman seurannan vaalikaudella 2011–2015 noudatettavat periaatteet neuvottelussaan 30.6.2011 tämän kirjeen **liitteen 1** mukaisesti. Seurannan tehtävänä on jäsentää hallitusohjelmaa tehokkaasti toimeenpantaviksi politiikkakokonaisuuksiksi. Keskeisimmät poikkihallinnolliset toimenpiteet nostetaan hallituksen erityisseurantaan ja määritellään niille selkeät päävastuut ja valmistelumuodot niin virkamies- kuin poliittisella tasolla. Tämä muodostaa hallituksen strategisen toimenpidesuunnitelman. Hallitusohjelman muiden osien seurannan toteuttaa eri hallinnonalojen tuottaman informaation nojalla valtioneuvoston kanslia ministeriryhmien nimeämien yhdyshenkilöiden tukemana.

Hallitusohjelman strateginen toimeenpanosuunnitelma valmistellaan ja vahvistetaan valtioneuvoston periaatepäätöksenä syyskuussa 2011 samanaikaisesti valtiontalouden kehyspäätöksen ja vuoden 2012 talousarvioesityksen kanssa.

Strateginen toimeenpanosuunnitelma muodostaa perustan hallituksen vuotuisissa strategiaistunnoissa tehtävälle kokoavalle arvioinnille hallitusohjelman tavoitteiden toteutumisesta ja mahdollisesti tarvittavista tarkistuksista.

Hallitusohjelmaan sisältyy kolmenlaisia toimenpiteitä:

- Toimenpiteet, jotka edistävät hallitusohjelman kolmen strategisen painopistealueen tavoitteita. Nämä toimenpiteet ovat hallituksen erityisessä seurannassa, ja niiden etenemistä arvioidaan vuosittain järjestettävässä strategiaistunnossa.
- Toimenpiteet, jotka muutoin edellyttävät tehostettua poikkihallinnollista yhteisvalmistelua
- Toimenpiteet, jotka ovat toteutettavissa pääosin yhden hallinnonalan toimesta.

2 Hallitusohjelman toimeenpanosuunnitelman sisältö

Hallituksen strateginen toimenpidesuunnitelma

Valtioneuvoston kanslia kokoaa strategiseen toimeenpanosuunnitelmaan yhteistyössä valtiovarainministeriön kanssa hallitusohjelman **talousstrategiaa** mahdollisesti täsmentävät linjaukset, joiden sisällöllisestä valmistelusta vastaa valtiovarainministeriö. Toimeenpanosuunnitelman sisältö sovitetaan yhteen valtiontalouden kehysten kanssa.

Vuotuisissa hallituksen strategistunnoissa taloudellisen lähtökohdan muodostaa hallitusohjelman mukainen vuotuinen julkisen talouden kestävyysarvio, jonka valmistelusta vastaa valtiovarainministeriö.

Muulta osin hallituksen vahvistettavan toimeenpanosuunnitelman ytimen muodostavat hallitusohjelman kolme painopistealuetta eli **strategista politiikkakokonaisuutta**, jotka ovat:

- 1 Köyhyyden, eriarvoisuuden ja syrjäytymisen ehkäiseminen
- 2 Julkisen talouden vakauttaminen
- 3 Kestävän talouskasvun, työllisyyden ja kilpailukyvyyn vahvistaminen

Toimeenpanosuunnitelma täsmentää näiden kolmen strategisen politiikkakokonaisuuden linjauksia ja nostaa hallituksen erityisen panostuksen ja seurannan kohteiksi niihin liittyvät **keskeiset toimenpiteet ja kärkihankkeet**. Näiden erityisseurantaan otettavien politiikkakokonaisuuksien osalta hallitus määrittelee toimeenpanosuunnitelmassa

- täsmennetyt sisällöt
- valmisteluaikataulut
- valmisteluvastuut ja yhteistyön muodot sekä
- seurantaindikaattorit.

Kolmeen strategiseen politiikkakokonaisuuteen liittyvät keskeiset lainsäädäntöhankkeet muodostavat rungon hallituksen strategiselle lainsäädäntösuunnitelmalle.

Hallitusohjelman muiden osien seuranta

Hallitusohjelman muiden poikkihallinnollisten ohjelmallisten kokonaisuuksien (strategiat ja ohjelmat), sekä eduskunnalle annettavien selonteokojen ja suunniteltujen periaatepäätös-

ten valmistelun ja etenemisen seurannasta vastaa valtioneuvoston kanslia ministeriryhmien nimeämien yhdyshenkiöiden tukemana.

3 Seuranta-aineiston kokoaminen ja aikataulut

Tämän kirjeen *liitteessä 2* täsmennetään ministeriöiltä pyydettävät tiedot hallitusohjelman strategisen toimeenpanosuunnitelman laatimiseksi sekä valtiosihteeriseuranta-aineiston kokoamiseksi. Aineiston kokoamista koordinoidaan kansliapäälliköiden kokouksissa elo- ja syyskuussa 2011, ensimmäisen kerran 16.8.2011, jolloin käsitellään valmistavasti kolmeen strategiseen politiikkakokonaisuuteen sisällytettävien kärkihankkeiden valintaa. Käsitelyyn ohjana on valtioneuvoston kanslian alustava ehdotus *liite 3*. Keskustelussa sovitaan virkamiesvalmistelun vastuista ja yhteensovitusta vaativista asioista.

Ministeriöiden tehtävänä on huolehtia, toimeenpanosuunnitelmaan toimitettavien aineistojen yhteensovittamisesta ministeriöiden kehys- ja budjettiesitysten kanssa.

Valtioneuvoston kanslia tulee erillisellä kirjeellä pyytämään kutakin ministeriötä nimeämään toimeenpanosuunnitelman aineiston keruun koordinoimista vastaavan henkilön, joka toimii ministeriön yhteyshenkilönä valtioneuvoston kansliaan päin. Kanslia asettaa näistä henkilöistä koostuvan asiantuntijaverkoston, joka kokoontuu säännöllisesti käsittelemään hallitusohjelman seurannan käytännön toteutusta. Tämä verkosto vastaa aiempaa HSA-yhdyshenkilöverkostoa mutta uuden verkoston tehtävissä korostuu erityisesti kansliapäälliköiden työn tukeminen sekä prosessien jatkuvuus koko hallituskauden ajan.

Valtioneuvoston kanslia huolehtii siitä, että hallitusohjelman toimeenpanosuunnitelmaa, valtiovarainministeriön valmistelemaa kehyspäättöstä sekä oikeusministeriön koordinoimaa lainsäädäntösuunnitelmaa koskeva aineisto sovitetaan yhteen aikataulullisesti ja sisällöllisesti. Tätä varten kanslia kutsuu kokoon tarvittavia yhteistyökokouksia toimeenpanosuunnitelman eri osioiden valmistelusta vastaavien tahojen kanssa elo-syyskuussa 2011.

Hallituspuolueiden puheenjohtajien erityisavustajat kokoontuvat tarvittaessa ennen hallituksen strategiaistuntoa käsittelemään hallitusohjelman toimeenpanosuunnitelma-aineistoa. Se käsitellään tarvittaessa valmistavasti talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa. Toimeenpanosuunnitelman esittelystä poliittisille päättäjille vastaa pääministerin valtiosihteeri.

Keskeiset määräajat

16.8.2011 Kansliapäälliköiden seminaari, jossa koordinoidaan hallitusohjelman strategisen toimeenpanosuunnitelman valmistelua valtioneuvoston kanslian alustavan ehdotuksen pohjalta.

24.8.2011 Ministeriöt toimittavat liitteessä 2 mainitut tiedot valtioneuvoston kansliaan. (**HUOM!** *Määräaika varhaistunut ennakkotietoon verrattuna kansliapäällikkökokouksen ajankohdan muutoksen vuoksi*)

VNK kutsuu kokoon yhteistyökokouksia toimeenpanosuunnitelman eri osioiden valmistelusta vastaavien tahojen kanssa elo-syyskuussa 2011.

5.9. 2011 Kansliapäällikkökokous käsittelee VNK:n kokoaman strategisen toimeenpanosuunnitelmaluonnoksen.

14.–15.9.2011 Hallituksen strategiariihi

Lisätietoja valtioneuvoston kansliassa antavat ohjelmaneuvo Sirpa Kekkonen (sirpa.kekkonen@vnk.fi) ja erityisasiantuntijat Taina Kulmala (taina.kulmala@vnk.fi) ja Ulla Rosenström (ulla.rosenstrom@vnk.fi) sekä hallinnollinen avustaja Outi Hiltunen (outi.hiltunen@vnk.fi). Pyydyt tiedot toimitetaan **24.8.2011** mennessä kansliaan sähköisesti Word-tiedostoina ja taulukot Excel-tiedostoina osoitteella **kirjaamo@vnk.fi**.

Velipekka Nummikoski
valtiosihteri

Jukka Pekkarinen
talousasioiden alivaltiosihteri

LIITTEET

1. Hallituksen neuvottelun linjaus 30.6.2011 – Hallitusohjelman toimeenpano ja seuranta 2011–2015
2. Ohje ministeriöille aineiston tuottamiseksi hallitusohjelman strategisen toimeenpanosuunnitelman laatimiseksi ja muuhun hallitusohjelman seurantaan
3. HALLITUKSEN STRATEGISET POLITIIKKAKOKONAISUUDET - kärkihankkeet, vastuut ja aikataulut

JAKELU Ministeriöt
VNK kirjaamo

TIEDOKSI Pääministeri
Ministerit
Kansliapäälliköt
Valtiosihterit
Erityisavustajat
Valtiovarainministeriö/ Budjettiosasto
Oikeusministeriö/lainvalmisteluosasto
HSA-yhdyshenkilöt
VNK alivaltiosihteri
VNK hallinto- ja palveluosaston osastopäällikkö, ylijohdaja